Regiovisie JeugdFV

2026–2040

JeugdFV
Jeugdhulp voor elkaar

Inhoudsopgave

Voorwoord p. 3
Samenvatting p. 4

1. Inleiding p. 5

2. Waar staan we nu?
2.1 Terugblik 2018 tot nu p. 6
2.2 Uitdagingen voor de komende 15 jaar p. 7

3. Jeugdhulp 2040: Onze stip op de horizon
3.1 Onze stip op de horizon p. 9

4. Leidende principes p. 10

5. Organisatie en governance
5.1 Inleiding p. 13
5.2 Gemeenschappelijke Regeling p. 13
5.3 Intergemeentelijke Samenwerking p. 14
5.4 Samenhang met aangrenzende beleidsterreinen p. 14
5.5 Betrokkenheid van stakeholders p. 15
5.6 Bovenregionale samenwerking p. 15

6. Inkoop, bekostiging en contractmanagement
6.1 Algemene uitgangspunten voor inkoop, bekostiging en contractmanagement p. 16
6.2 Inkoop p. 17
6.3 Bekostiging p. 17
6.4 Contractmanagement p. 18

7. Monitoring, evaluatie & verantwoording
7.1 Monitoringstrategie p. 19
7.2 Onderwerpen die we willen monitoren p. 19
7.2.1 Aanvaardbare wachttijden p. 19
7.2.2 Effectieve inzet van behandelingen p. 19
7.3 Reflectiecycli met stakeholders p. 20
7.4 Jaarlijkse regionale voortgangsrapportage p. 20

Begrippenlijst p. 21

Tekst: Brecht Tekst & Media
Vormgeving: Monique Snijder
Foto's: RDNE Stock project via Pexels

Voorwoord

Voor u ligt de nieuwe Regiovisie JeugdFV 2026-2040, waarin we als zeven gemeenten onze gezamenlijke koers voor de komende vijftien jaar vastleggen. De druk op het jeugdhulpstelsel, de veranderende samenleving en landelijke hervormingen vragen om een duidelijke richting en een andere manier van werken. Deze Regiovisie biedt daarvoor een kompas.

Wij realiseren ons dat vijftien jaar een lange periode is. Tegelijkertijd vraagt duurzame verandering om een lange adem en koersvastheid. Als externe ontwikkelingen aanleiding geven tot herijking, dan zullen wij deze visie aanpassen, zonder de gekozen richting uit het oog te verliezen.

We kijken vooruit naar 2040, waarin aanvullende jeugdhulp in onze regio anders is georganiseerd dan nu. We kiezen ervoor om verschillen te accepteren en om gezinnen en de leefomgeving centraal te zetten. De zeven leidende principes in deze visie geven richting aan hoe wij kinderen, jongeren en gezinnen willen ondersteunen: dichtbij, in samenhang, collectief waar het kan en specialistisch waar het moet. We kiezen ervoor om onze eigen manier van werken (lokaal, regionaal en bovenregionaal) daarop in te richten.

We bouwen voort op wat goed gaat, maar kiezen ook bewust voor verandering. Jeugdhulp staat daarbij niet op zichzelf, maar maakt deel uit van een bredere beweging binnen het sociaal domein. Dat vraagt om partnerschap, vertrouwen en het vermogen om over domeinen heen te kijken. Samen zetten we de volgende stap naar een toekomstbestendig stelsel. Dat is de kracht van samen!

Samenvatting

De Regiovisie Jeugdhulpregio JeugdFV 2026–2040 beschrijft de gezamenlijke koers van zeven gemeenten voor de komende vijftien jaar. Aanleiding is de aanhoudende druk op het jeugdhulpstelsel: de vraag naar jeugdhulp blijft stijgen, terwijl middelen, personeel en maatschappelijke draagkracht beperkt zijn. Tegelijkertijd lukt het onvoldoende om kinderen en gezinnen tijdig, samenhangend en duurzaam te ondersteunen. Landelijke hervormingen, zoals de Hervormingsagenda Jeugd en de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg, benadrukken de noodzaak van een fundamentele verandering.

Stip op de horizon: jeugdhulp in 2040
De regio kiest voor een duidelijke stip op de horizon. In 2040 groeit ieder kind op in een veilige en veerkrachtige leefomgeving. Jeugdhulp is dan fundamenteel anders georganiseerd: niet het individuele probleem van het kind staat centraal, maar de vraag van het gezin in zijn leefomgeving. Onderwijs, gezin, buurt en gemeenschap vormen samen het fundament voor opgroeien en ontwikkelen. Collectieve ondersteuning is daarbij de norm; specialistische jeugdhulp is aanvullend, tijdelijk en zo dicht mogelijk bij het dagelijks leven georganiseerd.

De beweging die we inzetten
Om die stip op de horizon te bereiken zet de jeugdhulpregio een beweging in:

- van individualisering naar gemeenschapsdenken;
- van medicaliseren naar normaliseren en versterken van veerkracht;
- van individuele trajecten naar collectieve en preventieve oplossingen;
- van aanbodsturing naar sturing op maatschappelijke impact.

Deze beweging vraagt om een cultuuromslag bij gemeenten, professionals, aanbieders en partners, en om steviger domeinoverstijgende samenwerking.

Leidende principes
Zeven leidende principes vormen het kompas voor beleid, organisatie, uitvoering en inkoop. Kern daarvan is dat verschillen tussen kinderen worden geaccepteerd. Ondersteuning is gezins- en leefomgevingsgericht en bij voorkeur collectief. Aanvullende jeugdhulp wordt alleen ingezet wanneer nodig, is tijdelijk en staat onder actieve regie van lokale teams. De veiligheid van kinderen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid, met zoveel mogelijk inzet in het vrijwillige kader.

Organisatie, inkoop en sturing
De regio organiseert aanvullende jeugdhulp gezamenlijk via een Gemeenschappelijke Regeling (GR), met het uitgangspunt: lokaal wat kan, regionaal wat moet. Inkoop, bekostiging en contractmanagement zijn instrumenten om de gewenste beweging te realiseren. De regio werkt samen met aanbieders die aantoonbaar bijdragen aan de maatschappelijke opgave. We sturen op kwaliteit, effectiviteit en impact; niet op volume. Monitoring en reflectie ondersteunen een lerende aanpak, waarbij jaarlijks wordt gevolgd of de regio daadwerkelijk opschuift richting de stip op de horizon.

1. Inleiding

De huidige regionale visie *Ons Verhaal* is toe aan vernieuwing. Sinds de vaststelling van deze visie is er veel veranderd in de samenleving, het jeugdstelsel en in onze eigen jeugdhulpregio. Ondanks de belangrijke stappen die zijn gezet, staat het jeugdhulpstelsel nog altijd onder druk. Jongeren en gezinnen krijgen niet altijd tijdig, samenhangend of passend ondersteuning. Het aantal kinderen en jongeren dat een beroep doet op jeugdhulp blijft toenemen. Dat is vaak een teken dat de leefomgeving te weinig ruimte biedt om problemen samen op te lossen. Tegelijkertijd stijgen de kosten, terwijl de beschikbare middelen en menskracht beperkt zijn.

Ook landelijke ontwikkelingen benadrukken de noodzaak voor verandering. De Hervormingsagenda Jeugd vraagt om een andere manier van samenwerken van het Rijk, gemeenten, cliëntorganisaties, zorgaanbieders en beroepsverenigingen van professionals. Daarbij ligt de nadruk op preventie, normaliseren en collectieve ondersteuning. Ook de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg benadrukt dat regio's samen verantwoordelijk zijn voor de continuïteit en toegankelijkheid van jeugdhulp.

Als gemeenten zijn we verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet. Dat betekent dat we moeten zorgen voor passende hulp voor jongeren en gezinnen die dat het hardst nodig hebben. Tegelijkertijd moeten we werken aan een duurzaam en betaalbaar jeugdhulpstelsel. Deze Regiovisie helpt ons bij het vervullen van die gezamenlijke opdracht.

Met deze Regiovisie geven we richting aan de opgaven van nu en de toekomst. We beschrijven welke koers we de komende 15 jaar willen varen, vanuit een gedeelde overtuiging over wat kinderen, jongeren en gezinnen nodig hebben om kansrijk op te groeien. De visie biedt richting aan beleid, uitvoering en inkoop van specialistische jeugdhulp. Daarbij zetten we in op een beweging van individuele ondersteuning naar collectieve oplossingen, van zorg naar samenleven en van kortetermijnoplossingen naar duurzame ontwikkeling. Bij nieuwe vraagstukken gebruiken we de leidende principes uit deze Regiovisie om passende keuzes te maken.

Deze Regiovisie sluit aan bij de bredere bewegingen binnen het sociaal domein. De zeven gemeenten hebben ieder een integrale visie op het sociaal domein vastgesteld. De gedeelde uitgangspunten uit deze visies vormen de basis voor onze stip op de horizon en de leidende principes. Jeugdhulp staat daarmee niet op zichzelf, maar is een onderdeel van een samenhangende aanpak binnen het sociaal domein waarin ondersteuning aansluit op het dagelijks leven en de omgeving van inwoners.

Onze stip op de horizon is helder:

in 2040 groeit ieder kind in onze regio op in een veilige, veerkrachtige en ondersteunende leefomgeving. Een leefomgeving waarin het gezin, de school, de buurt en de gemeenschap samen het fundament vormen. De Regiovisie markeert het begin van die gezamenlijke beweging.

Tegelijkertijd zien we dat de uitdagingen binnen de jeugdhulp samenhangen met bredere maatschappelijke ontwikkelingen, zoals individualisering, schuldenproblematiek en de invloed van sociale media. Deze factoren liggen vaak buiten het jeugdhulpstelsel, maar hebben grote invloed op het dagelijks leven van kinderen, jongeren en gezinnen.

Daarom gaat de opgave uit deze visie verder dan het hervormen van het jeugdhulpstelsel of het sociaal domein alleen. Het vraagt om domeinoverstijgende samenwerking op thema's als onderwijs, bestaanszekerheid, wonen, zorg en meer. Alleen door gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen over domeinen heen kunnen we aansluiten bij de leefomgeving van gezinnen en werken aan duurzame ondersteuning.

2. Waar staan we nu?

2.1 Terugblik 2018 tot nu

De afgelopen jaren hebben we veel stappen gezet in lijn met de vorige Regiovisie *Ons Verhaal*. Maatschappelijke druk, de coronapandemie en andere externe factoren hebben geleid tot een grotere inzet van jeugdhulp. Toch doet onze regio het relatief goed in vergelijking met landelijke trends.

We slagen er steeds beter in om jongeren thuis te ondersteunen en uithuisplaatsingen uit te stellen of te voorkomen. Het aantal jongeren in de gesloten jeugdzorg is bijna tot nul teruggebracht. Als uithuisplaatsing toch nodig is, gebeurt dit zo thuis mogelijk. Ook zijn stappen gezet richting onvoorwaardelijk wonen. De Regionale Veiligheidsteams (RVT's) bewijzen ook hun waarde. Het aantal beschermingsmaatregelen neemt hierdoor af.

Binnen de ambulante jeugdhulp is gewerkt aan de verschuiving van exclusieve naar meer inclusieve ondersteuning. De (door)ontwikkeling van het product BSO+ is hier een goed voorbeeld van. Ook de samenwerking met partners is versterkt. Er zijn schoolpilots gestart en de samenwerking met het onderwijs is intensiever geworden. Daarnaast zijn bovenregionaal afspraken gemaakt die de samenwerking verbeteren en de administratieve lasten voor zorgaanbieders verlagen.

Tegelijkertijd hebben de afgelopen jaren ook laten zien dat er nog grote uitdagingen zijn. Schaarste in menskracht en middelen maken dat we als gemeenten keuzes moeten maken om de zorg beschikbaar te houden voor hen die dat het hardst nodig hebben. We zullen dus veel meer gaan verwachten van de leefomgeving van kinderen en gezinnen. Hulp zal meer gezinsgerichter, integraler en meer collectief moeten worden aangeboden.

2.2 Uitdagingen voor de komende 15 jaar

Ondanks de stappen die zijn gezet, staan we voor stevige uitdagingen binnen percelen *ambulante jeugdhulp*, *verblijf* en *veiligheid*.

Ambulante jeugdhulp
De instroom naar ambulante jeugdhulp blijft hoog. De vraag naar specialistische begeleiding blijft bijvoorbeeld stijgen. Dit benadrukt de noodzaak voor algemeen toegankelijke voorzieningen die de druk op de specialistische jeugdhulp verminderen.

Wanneer ondersteuning eenmaal is gestart, blijkt afschalen lastig. Doelen veranderen onderweg en trajecten duren vaak langer dan wellicht nodig. Er is een gebrek aan tijdelijke en effectieve groepsgerichte ondersteuning.

Verblijf
Binnen het perceel Verblijf ervaren we dat er in onze regio te weinig alternatieven voor residentieel verblijf beschikbaar zijn. Dat geldt vooral voor specifieke doelgroepen, zoals jongeren met verslavingsproblematiek of jongeren met een andere culturele achtergrond. Ook de samenwerking tussen lokale teams en jeugdhulpaanbieders kan beter. Onduidelijke rollen zorgen nu nog voor versnippering.

Op het gebied van verblijf stuiten we ook op een complexe overgang naar andere zorgwetten zoals de Wmo en Wlz, onder andere bij de overgang van 18- naar 18+.

De capaciteit in pleegzorg neemt af, terwijl alternatieven ontbreken. Een aanzienlijk deel van de jongeren verblijft buiten de regio in gezinshuizen. Dat maakt het onderhouden van contact met hun eigen netwerk moeilijk. Passend verblijf voor jongeren met complexe problematiek is beperkt en het overzicht van beschikbare plekken ontbreekt. De afbouw van gesloten jeugdzorg vraagt om stevige alternatieven, maar die zijn nog onvoldoende beschikbaar.

Er verblijven nog steeds kinderen jonger dan 12 jaar in residentieel verblijf. De ambitie is om juist deze groep ‘zo thuis mogelijk’ op te vangen. Dat vraagt om verdere ontwikkeling en versterking van passende alternatieven. Tegelijkertijd ligt er een opgave om de bestaande pleegzorg te versterken, onder meer door pleegouders beter met elkaar te verbinden.

Veiligheid
In de huidige praktijk binnen het perceel veiligheid zien we dat hulp aan jongeren in complexe en onveilige situaties nog te vaak is georganiseerd volgens een estafettemodel. Hulp wordt na elkaar en niet met elkaar georganiseerd. Het is bovendien onvoldoende gezinsgericht.

Tot slot speelt de krapte op de arbeidsmarkt een rol. Het is steeds lastiger om voldoende professionals te vinden, met name voor de meest complexe vraagstukken. We willen dat hulp beschikbaar blijft voor hen die dat het hardst nodig hebben.

In de volgende hoofdstukken werken we uit hoe de regio deze uitdagingen wil aanpakken met het oog op 2040 en een toekomstbestendig jeugdhulplandschap.

3.Jeugdhulp 2040: Onze stip op de horizon

In 2040 is de specialistische jeugdhulp in onze regio fundamenteel anders georganiseerd dan nu.

Niet omdat er geen uitdagingen meer zijn voor jongeren, maar omdat we als samenleving anders denken over opvoeden, opgroeien en ondersteuning.

De directe leefomgeving van kinderen en jongeren is het vertrekpunt voor ondersteuning. We spreken niet langer over een probleem van het kind, maar over een vraag van het gezin. Ouders, familie, buren, scholen, sportverenigingen en meer zijn het vangnet waarop jongeren kunnen bouwen. Hulp richt zich daarom niet alleen op het individu, maar ook op het versterken van dit netwerk.

Onderwijs speelt daarin een centrale rol. Het is een basisrecht en vormt samen met het gezin en de buurt de kern van de leefwereld van kinderen en jongeren. Door onderwijs en ondersteuning beter te verbinden, krijgen kinderen de ruimte om mee te doen en hun talenten te ontwikkelen. Ook als er tijdelijk hulp nodig is. Een veilige woning hoort daarbij; dat is een essentieel fundament om te leren en te groeien.

Ons denken is veranderd: niet alles hoeft individueel opgelost te worden.

Ondersteuning is iets wat we samen doen. Met en voor elkaar. In 2040 is collectieve hulp de norm. Door te investeren in gemeenschappelijke voorzieningen benutten we de kracht van de gemeenschap.

We werken vanuit een gezamenlijke aanpak waarin integrale samenwerking centraal staat en waarin we de veerkracht van kinderen en gezinnen versterken.

Aanvullende jeugdhulp werkt samen met algemene voorzieningen en versterkt deze, zodat specialistische hulp beschikbaar blijft voor de jongeren die deze het hardst nodig hebben.

Wanneer specialistische hulp nodig is, sluit deze aan op de leefwereld van het kind. Deze hulp vindt zoveel mogelijk plaats in de leefomgeving van het kind – collectief waar het kan, individueel waar nodig. Jeugdhulpaanbieders, lokale teams van gemeenten en andere betrokkenen werken hierin samen om de hulp mensgericht, doelmatig en dichtbij te organiseren.

Onze jeugdhulpaanbieders zijn actieve partners in maatschappelijke verandering.

Ze denken mee over de toekomst van het stelsel, nemen verantwoordelijkheid voor de verandering, dragen bij aan een zorgvuldige inzet van middelen en een rechtmatige uitvoering van beleid.

4.Leidende principes

Onderstaande leidende principes zijn samen met onze partners geformuleerd. Ze vormen het fundament voor alle onderdelen van deze regiovisie. Op basis van deze principes gaan we de komende jaren de uitdagingen binnen de aanvullende jeugdhulp aan.

1. We accepteren verschillen en stappen af van het medisch model.

We erkennen dat kinderen en jongeren opgroeien onder verschillende omstandigheden en zich in hun eigen tempo ontwikkelen. Verschillen in gedrag, ontwikkeling en emoties zijn onderdeel van het leven – niet alles wat anders is, is een stoornis of probleem. Het is normaal dat je in het leven soms tegen problemen aanloopt.

Als regio nemen we afstand van het medisch model waarin afwijkingen worden benoemd en gelabeld. In plaats daarvan kijken we met gezinnen en hun omgeving naar wat er nodig is om mee te doen, te ontwikkelen en kansrijk op te groeien. Hierbij gaan wij *out-of-the-box*-oplossingen niet uit de weg.

Hulp is gericht op het versterken van het dagelijks functioneren en niet op het aanpassen aan een norm. Diagnostiek en behandeling kunnen helpend zijn, niet het vertrekpunt. We zetten ze alleen in als dat echt nodig is en altijd in samenhang met de leefwereld van het kind.
Dit vraagt om extra inzet in beleid én praktijk binnen alle betrokken domeinen, waaronder bestaanszekerheid, onderwijs, schuldhulpverlening, huisvesting, Wmo en sport. Zo werken we minder vanuit systemen en sluiten we beter aan bij wat gezinnen nodig hebben. Daarnaast zetten we in op het versterken van veerkracht bij kinderen, jongeren en hun omgeving.

2. Hulp bij opvoeden en opgroeien is gericht op de leefomgeving én is gezinsgericht.

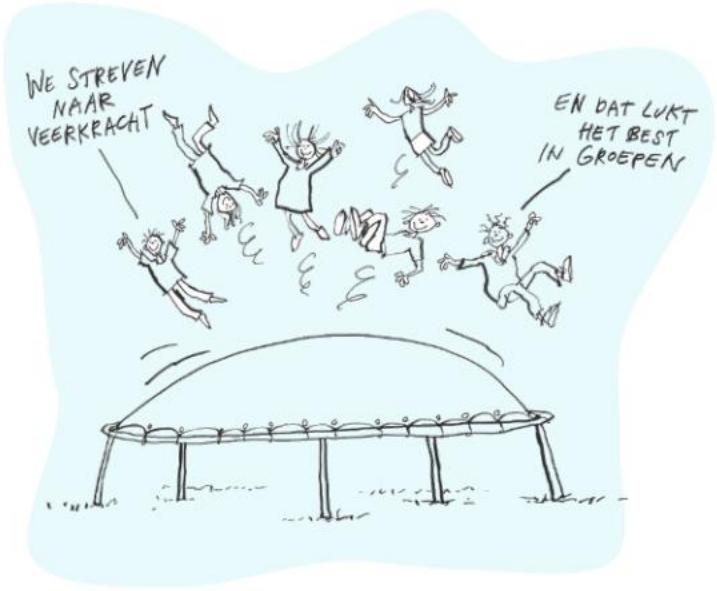
Opvoeden en opgroeien gaat met vallen en opstaan. Niet elke hulpvraag behoeft een antwoord vanuit specialistische jeugdhulp. Bij een hulpvraag kijken verwijzers, aanbieders en lokale teams samen met het gezin en de omgeving naar wat nodig is om kansrijk op te groeien. We spreken over een gezinsvraag, niet over een probleem van het kind.

Niet het kind, maar het gezin en de omgeving rondom het gezin hebben meestal ondersteuning nodig. De leefomgeving is onmisbaar in de oplossing van zo'n probleem. Hulp organiseren we daarom zoveel mogelijk in en met die omgeving. Waar het kan brengen we de hulp naar de leefomgeving van het kind en niet andersom. De hulp richt zich op de oorzaak van de problemen en niet op de gevolgen. Wanneer samen leven (tijdelijk) niet gaat, is hulp gericht op versterking van het gehele gezin. Gezinnen en hun netwerken worden tijdig en integraal ondersteund om uithuisplaatsing te voorkomen.

Als thuis wonen niet meer kan, dan organiseren we het verblijf van kinderen zo thuis mogelijk: in het eigen netwerk, met pleegzorg of in gezinshuizen binnen de eigen leefomgeving. Verblijf wordt zoveel mogelijk lokaal en zo nodig regionaal gerealiseerd. We zorgen ervoor dat de beschikbare lokale capaciteit optimaal kan worden ingezet voor onze eigen jongeren, terwijl we tegelijkertijd afwegen wanneer plaatsing van kinderen van buiten de regio passend is.

3. Collectieve jeugdhulp is de norm.

We versterken de lokale algemeen toegankelijke voorzieningen en doen dat nadrukkelijk samen met aanbieders van specialistische jeugdhulp. Door kennis en expertise in de wijk in te zetten, versterken we de algemene, collectieve en preventieve voorzieningen. Daarbij sluiten we aan bij positieve gezondheid/AZWA en richten we ons op gezonde ontwikkeling, leefstijl en mentale veerkracht. Zo voorkomen we dat individuele specialistische jeugdhulp nodig is. Als individuele ondersteuning toch nodig is, organiseren we die zoveel mogelijk in groepsverband. Dat is vaak effectiever en benut de kracht van de gemeenschap. Individueel maatwerk blijft mogelijk, maar collectieve ondersteuning is het uitgangspunt.

4. Specialistische jeugdhulp is aanvullend, integraal en in samenhang georganiseerd.

We erkennen dat de oorzaken van problemen vaak buiten het kind liggen zoals armoede of een scheiding. Voordat we specialistische jeugdhulp inzetten, maken we samen met het gezin en betrokkenen een brede en samenhangende analyse van de situatie. Daarbij brengen we de gezinsvraag in beeld. We onderzoeken de onderliggende hulpvraag en richten ons op de oorzaken van de problematiek.

Als reguliere hulpvormen tekortschieten, gaan we op zoek naar out-of-the-box-oplossingen. We werken met partners uit onder meer veiligheid, huisvesting, bestaanszekerheid en onderwijs. Specialistische jeugdhulp zetten we alleen in wanneer dat echt nodig is. In afstemming met huisartsen hebben de lokale teams hierin een centrale rol. Zij organiseren integrale hulp, zorgen voor zorgvuldige triage en afstemming bij (complexe) problematiek.

We organiseren ondersteuning met de mensen om het gezin heen, waarbij we samenwerken met partners uit jeugd- en volwassenenzorg en het onderwijs. Aanbieders trekken daarbij proactief op met de lokale teams. Ervaringsdeskundigen kunnen waardevolle inzichten bieden voor passende hulp.

5. Specialistische jeugdhulp is doelgericht, tijdelijk en onder actieve regie van lokale teams.

Specialistische jeugdhulp heeft altijd een concreet doel en is zo kort mogelijk van aard. Langdurige ondersteuning organiseren we vanuit de leefomgeving. We evalueren regelmatig, sturen bij als het nodig is en stoppen als het gezin weer verder kan; ook als het nog niet perfect is. We starten alleen met hulptrajecten als dat aantoonbaar meerwaarde heeft.

Elk gezin is en blijft verantwoordelijk voor hun eigen leven en voert de regie over hun eigen leven. Actieve regie wordt uitgevoerd door professionals en gaat over de inzet van alle vormen van hulp in het gezin. Dit betekent dat gemeenten zorgen voor meer samenhang in de wijze waarop lokale teams deze actieve regie uitvoeren, met behoud van ruimte voor lokale maatvoering. We evalueren regelmatig en sturen bij als het nodig is.

We streven naar een voldoende om de tijdelijkheid van de hulp te bevorderen. Zodra dit niveau is bereikt, wordt de ondersteuning afgerond. Via actieve regie sturen we nadrukkelijk op dit resultaat. Niet alle hulp vraagt om actieve regie; daarom is differentiatie nodig. In de regio zorgen we voor lokale teams met voldoende expertise om deze rol ook waar te maken.

Evaluatie en afschaling maken structureel deel uit van het hulptraject. Ouders en andere betrokkenen uit de leefomgeving van het kind worden hier actief bij betrokken. Zo sluit de hulp aan bij de leefwereld en werken we samen aan duurzame verandering.

6. Elk kind ontwikkelt zich binnen een veilige context.

We zorgen er samen voor dat kinderen veilig kunnen opgroeien – thuis, op school, in de buurt en online. Onveilige situaties signaleren we vroegtijdig en pakken we zo veel mogelijk op in het vrijwillige kader, samen met gezin en netwerk. Lokale teams hebben de expertise en handelingsruimte om dit te doen. Bij complexe casussen worden ze ondersteund door een regionaal veiligheidsteam (RVT). Samen werken we aan verbetering van het stelsel voor kind- en gezinsbescherming, waarbij we de landelijke basisprincipes hanteren. Deze principes zijn gezinsgericht (0 tot 100), rechtsbeschermend en transparant, eenvoudig en lerend. Waar aanvullende maatregelen nodig zijn, sluiten we aan met specialistische of juridische interventies – altijd zo licht als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk.

7. We contracteren zorgaanbieders die bijdragen aan onze maatschappelijke opgave.

Inkoop is voor ons geen administratief proces, maar een strategisch instrument om onze visie op passende, nabije en effectieve jeugdhulp te realiseren. We werken alleen samen met aanbieders die onze waarden delen en daar aantoonbaar aan bijdragen.

We verwachten ook gezamenlijk eigenaarschap van onze aanbieders. Zij dragen actief bij aan de vernieuwing van de jeugdhulp door innovatieve werkwijzen toe te passen. Aanbieders denken mee over maatschappelijke vraagstukken, bewegen mee met veranderende behoeften en nemen verantwoordelijkheid voor de verdere transformatie van het jeugdhulpstelsel. Daarbij hoort een rechtmatige inzet van middelen en doelmatige uitvoering van taken.

Contractering wordt gekoppeld aan gezamenlijke doelen, met meer sturing op kwaliteit en maatschappelijke impact. We stellen kaders, sturen op resultaten en bouwen aan duurzame samenwerkingsrelaties waarin vertrouwen en verantwoording hand in hand gaan. Partnerschap en vertrouwen zijn essentieel.

5. Organisatie en governance

5.1 Inleiding

De regio moet voortdurend inspelen op (externe) ontwikkelingen in wetgeving, beleid en financiën binnen de jeugdzorg. Om gezinnen en jongeren passende ondersteuning te bieden, is het nodig dat we als regio flexibel en toekomstgericht opereren. Daarin is de samenhang tussen regionaal en lokaal beleid belangrijk. Onze manier van organiseren en samenwerken – tussen gemeenten en met externe partners – ondersteunt dit en is gebaseerd op de leidende principes in deze Regiovisie. Mede daardoor verandert de weerbarstige praktijk geleidelijk in die stip op de horizon die we als regio voor ogen hebben. Daarmee geven gemeenten zichzelf de opdracht om hun eigen organisatie en manier van werken zo aan te passen dat deze volledig aansluiten bij de leidende principes en de gezamenlijke ambities uit deze Regiovisie.

5.2 Gemeenschappelijke Regeling

Met de invoering van de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (januari 2026) werken wij als gemeenten regionaal samen via een Gemeenschappelijke Regeling (GR) in de vorm van een Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO). Binnen deze GR kopen wij gezamenlijk aanvullende jeugdhulp en jeugdbescherming in. Dat leidt tot een dekkend zorglandschap, sterk partnerschap met zorgaanbieders, uitgaven die passen binnen de financiële mogelijkheden en doelmatige en rechtmatige inzet van middelen.

De BVO ondersteunt dit proces door op basis van leidende principes zorg te dragen voor passende inkoop en bekostiging. Dit leidt tot betere beschikbaarheid van jeugdhulp en vermindert de administratieve lasten voor gemeenten en aanbieders.

5.3 Intergemeentelijke Samenwerking

Binnen de regio hanteren we het principe: lokaal wat kan, regionaal wat moet. Lokaal en regionaal beleid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en versterken elkaar.

Deze samenhang is nodig om effectieve, gezinsgerichte en doelmatige jeugdhulp te realiseren. De uitvoering van de Regiovisie vraagt om een continue wisselwerking tussen lokaal maatwerk en regionale kaders.

Onze Intergemeentelijke Samenwerking (IGS) krijgt vorm via een netwerksamenwerking, waarin gemeenten hun krachten bundelen. De IGS ondersteunt de afstemming en coördinatie van activiteiten vanuit de regiovisie. De governance is flexibel en sluit aan bij de regionale opgaven.

Coalitieakkoorden versterken deze werkwijze door het principe van samenhang tussen lokaal en regionaal beleid te verankeren. We erkennen en benutten de onderlinge afhankelijkheid tussen gemeenten om gezamenlijk tot oplossingen te komen. Deze aanpak zorgt voor draagvlak voor regionale en domeinoverstijgende samenwerking. Zo verbinden we lokaal maatwerk met regionale ambities en stemmen we inzet en middelen doelgericht af voor gezinnen.

Lokaal en regionaal beleid
zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden:
lokaal wat kan, regionaal wat moet
— in samenhang en onderlinge versterking.

5.4 Samenhang met aangrenzende beleidsterreinen

Hoewel dit hoofdstuk primair gaat over interne organisatie en governance, is het belangrijk om de bredere context te benoemen. We stappen als regio af van individualisme en stimuleren gemeenschapsdenken. Onze aanpak is gezins- en leefomgevingsgericht, omdat veel problematiek voortkomt uit de omgeving waarin jongeren opgroeien.

Daarom zorgen we vanuit de coalitieakkoorden en de leidende principes voor samenhang tussen de wettelijke- en beleidskaders die het gezinsleven raken. Denk daarbij aan aangrenzende beleidsterreinen als Onderwijs, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Ruimtelijk Ordening, Huisvesting, Participatie, Schuld en Inkomen, Het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA). De daaraan gelieerde organisaties zijn volwaardige samenwerkingspartners in het realiseren van de beoogde cultuuromslag. Een structurele plek voor partners uit het onderwijs en de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs in beleids- en adviesstructuren zorgt voor duurzame borging van deze samenwerking. We werken zo veel mogelijk gezinsgericht: niet het beleidskader, maar de passende oplossingen zijn leidend. Bestuurlijke en ambtelijke portefeuillehouders werken daarom nauw samen, wat leidt tot domeinoverstijgende en duurzame oplossingen.

5.5 Betrokkenheid van stakeholders

Het realiseren van duurzame jeugdhulp vraagt om een gezamenlijke aanpak, waarbij zowel gemeenten, het onderwijs als zorgaanbieders zich eigenaar voelen van de maatschappelijke opgaven én van de oplossingen. Deze gedeelde verantwoordelijkheid vormt de basis voor een innovatieve samenwerking.

Naast de periodieke voortgangsgesprekken tussen de BVO en zorgaanbieders, organiseren we structureel dialoogsessies met onze zorgpartners. Tijdens deze bijeenkomsten bespreken we actuele uitdagingen, doen we voorstellen en delen we behaalde resultaten. Door actief gebruik te maken van de kennis en ervaring van onze partners komen we tot breed gedragen oplossingen.

Een tweede, minstens zo belangrijke partner in deze cultuuromslag zijn de inwoners van onze regio. Daarom organiseren we structureel gesprekken met lokale adviesraden van gemeenten, jongerenraden, cliëntenraden van zorgaanbieders, medezeggenschapsraden uit het onderwijs en ervaringsdeskundige inwoners. In deze bijeenkomsten bespreken we voorstellen en resultaten van lopende projecten. De input uit deze gesprekken verwerken we in onze plannen, zodat ze beter aansluiten bij de leefwereld van jongeren en gezinnen. Samen komen we zo tot oplossingen die passen bij de regionale context en die bijdragen aan kwaliteit, financiële houdbaarheid en een gezamenlijke manier van organiseren. Vertrouwen, verbinding en verantwoordelijkheid zijn daarbij onze kernwaarden.

5.6 Bovenregionale samenwerking

Als regio organiseren we een dekkend, passend en nabij zorglandschap. Een sterke pedagogische sociale basis en leefomgevinggerichte en gezinsgerichte hulp staan daarin centraal. Voor bepaalde vormen van hulp is een bovenregionale schaal passend. Bovenregionale samenwerking zetten we alleen in wanneer dit wettelijk nodig is of wanneer het meerwaarde biedt. Onze bovenregionale inzet is daarmee altijd aanvullend op wat we regionaal organiseren. Zo houden we de regie over ons eigen zorglandschap en bewaken dat keuzes passen bij onze leidende principes.

Een belangrijk platform voor bovenregionale samenwerking is de G7-samenwerking, waarin zeven jeugdhulpregio's – waaronder onze regio – structureel samenwerken binnen bestaande en nieuwe programma's ten behoeve van het verbeteren van de jeugd- en gezinsbescherming en vormen van (hoog)specialistische jeugdhulp.

6. Inkoop, bekostiging en contractmanagement

Wij zien inkoop als een strategisch beleidsinstrument om maatschappelijke doelen te realiseren. Namens de zeven gemeenten zorgen we ervoor dat elke euro bijdraagt aan een regio waarin kinderen veilig en kansrijk opgroeien. Gezinnen benutten daarbij hun eigen kracht en die van de gemeenschap. Jeugdhulp is aanvullend en zo kort mogelijk. Onze Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) verbindt die visie met de uitvoering.

Inkoop gaat voor ons niet over het afnemen van producten voor jeugdhulp, maar over het realiseren van maatschappelijke impact. We sturen op veiligheid, samenhang en veerkracht. Daarbij werken we vanuit de gezamenlijke opgave van de gemeenten in de regio.

normaliseren waar het kan,
specialiseren waar het moet
en collectiveren waar het versterkt.

De inkooporganisatie ondersteunt domeinoverstijgend werken. We kopen niet alleen aanvullende jeugdhulp in, maar sturen op versterking van de bredere sociale infrastructuur rondom opvoeden en opgroeien. Zo bouwen we aan een samenhangend systeem waarin beleid, uitvoering en inkoop elkaar versterken. Lokaal, regionaal en landelijk.

6.1 Algemene uitgangspunten voor inkoop, bekostiging en contractmanagement

- Aanvullende jeugdhulp is nooit het beginpunt, maar het verlengde van wat lokaal, preventief en collectief al gebeurt.
- Aanvullende jeugdhulp is tijdelijk en doelgericht.
- De inzet van middelen volgt de maatschappelijke opgave. We richten ons op het versterken van gezinnen, bestaanszekerheid en kansengelijkheid van de jongere, met aandacht voor risico's in gezinssystemen die deze doelen onder druk zetten.
- Inkoop, bekostiging en contractmanagement zijn een onmisbaar onderdeel van één regionale beweging waarin preventie, onderwijs, veiligheid en sociaal domein samenwerken.
- Collectieve en gezinsgerichte hulp is de norm; individueel maatwerk zetten we alleen in als dit aantoonbaar meerwaarde heeft.
- We sturen op maatschappelijke impact.
- Partnerschap, vertrouwen en transparantie zijn de basis voor de samenwerking met aanbieders.
- We werken regionaal samen en contracteren bij voorkeur lokale en regionale aanbieders die de leefomgeving kennen en versterken.
- Van aanbieders verwachten wij dat zij meedenken, openstaan voor vernieuwing en actief bijdragen aan een verrijkend aanbod en *out-of-the-box*-oplossingen. Dit gebeurt vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid en visie.
- De inkooporganisatie is verantwoordelijk voor een dekkend zorglandschap. Goede informatie-uitwisseling tussen stakeholders is daarbij noodzakelijk. We monitoren hoe onze gecontracteerde aanbieders invulling geven aan deze dekking. We sturen op een balans tussen vraag en aanbod die past bij de gewenste beweging. Onze visie is dat aanbod vraag creëert. Daarom sturen we bewust op het zorglandschap en maken we, in lijn met onze beleidsdoelen, keuzes over waar we ruimte bieden en waar we schaarste laten ontstaan.
- Bekostiging vraagt om vertrouwen én verantwoording. In onze regio monitoren we resultaten en volgen we ontwikkelingen en vernieuwende initiatieven.

6.2 Inkoop

Er wordt actief bijgedragen aan innovatief en verrijkend aanbod. We investeren in voorzieningen waarin specialistische kennis wordt gedeeld met scholen, sportverenigingen, buurthuizen en wijkteams.

We kopen niet langer in op basis van diagnose of standaardproduct, maar op basis van de aard van de hulpvraag. Deze benadering vraagt om wendbaarheid en maatwerk van aanbieders en de inkooporganisatie.

Onze contractering stimuleert samenwerking en innovatie. Waar nodig ondersteunen we dit met subsidiabele middelen (denk aan BOEG-middelen). We sturen op het versterken van de regierol van lokale teams: zij kennen de gezinnen en bepalen de samenhang tussen domeinen.

Daarnaast ontwikkelen we nieuwe vormen van collectieve inkoop, zodat regionale initiatieven gezamenlijk kunnen worden georganiseerd en bekostigd. Zo versterken we een inclusieve infrastructuur waarin kinderen en ouders dichtbij huis ondersteuning krijgen.

Met onze inkoop stimuleren we de verschuiving van gedwongen naar vrijwillige hulp en versterken we de regionale verantwoordelijkheid voor veilig opgroeien. Daarbij leggen we de regie zoveel mogelijk bij jongeren en hun ouders of verzorgers.

6.3 Bekostiging

Ons bekostigingsmodel ondersteunt samenwerking, flexibiliteit en duurzaamheid. We ontwikkelen tariefmodellen die aansluiten bij de expertise van professionals en bij de krapte op de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld met gedifferentieerde tarieven naar opleidingsniveau. Zo kunnen aanbieders flexibel personeel inzetten zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit.

We sturen op betekenisvolle veranderingen in het leven van kinderen, jongeren en gezinnen. Deze sturing wordt op resultaat gemonitord. Bovendien wordt de inkooporganisatie hierin gestimuleerd. Dit vraagt om:

- Heldere afspraken over duur, doel en afronding van hulp.
- Ruimte voor aanbieders die innovatieve of complexe zorg aanbieden, ook waar resultaten onzeker zijn.
- Bekostiging van collectieve trajecten met afspraken over groepsgrootte, duur en effectiviteit.
- Beloning van aanbieders die vraaggericht aanbod ontwikkelen op basis van de behoefte van lokale teams.
- Het onderzoeken van de inzet van domeinoverstijgende interventies en bekostiging

We weten dat niet alle situaties meetbaar zijn. Daarom bieden we ook ruimte aan aanbieders die juist bij ingewikkelde, risicovolle of langdurige problematiek het verschil durven maken. Onze bekostigingssystematiek moet aansluiten bij die richting.

Door deze principes toe te passen kan een deel van de bekostiging verschuiven van individuele trajecten naar structurele versterking van de leefomgeving. Zo verlagen we de druk op zwaardere zorg en investeren we duurzaam in preventie.

6.4 Contractmanagement

Contractmanagement is het sturingsinstrument waarmee we inkoop en uitvoering verbinden. We sturen op inhoud, kwaliteit en samenwerking – niet alleen op naleving van afspraken. Daarbij kijken we of contracten daadwerkelijk bijdragen aan maatschappelijke impact en aan de beoogde transformatie van de jeugdhulp.

We verzakelijken onze contracten zonder de menselijke maat te verliezen. Door vooraf afspraken te maken over doelen, looptijden en evaluatie, voorkomen we langdurige afhankelijkheid en bevorderen we de zelfstandigheid van gezinnen. Dit doen we in samenwerking met verwijzers en regisseurs van de lokale teams. Zij sturen op heldere doelen en afronding van trajecten, terwijl contractmanagement deze ervaringen gebruikt om aanbieders gericht aan te spreken op kwaliteit en samenwerking.

Contractmanagement wordt:

- **Resultaatgericht**: het leveren van zorg is niet vrijblijvend. Binnen de uitvoering van de zorg wordt gestuurd op trajectduur, doelrealisatie en effectiviteit. Het behalen van resultaten is vanzelfsprekend. Als resultaten uitblijven, is dat altijd onderwerp van gesprek.
- **Partnerschapsgericht**: ruimte voor dialoog, innovatie en gezamenlijke verbetering.
- **Rechtmatig en doelmatig**: heldere kaders, periodieke toetsing en transparante verantwoording
- **Lerend**: contractmanagement als bron voor kennisdeling en beleidsontwikkeling.

Door deze benadering versterken we de samenhang tussen beleid, uitvoering en inkoop. De regio heeft zo niet alleen grip op rechtmatigheid en kostenbeheersing, maar vooral op de maatschappelijke waarde van elke euro die we samen investeren.

7. Monitoring, evaluatie & verantwoording

Monitoring helpt ons om zicht te houden op de voortgang, om te leren van wat werkt en om tijdig bij te sturen als dat nodig is. Het opnemen van gegevens van onderwijs en andere samenwerkingspartners in de gezamenlijke monitoring draagt bij aan een volledig beeld van hoe het met onze jeugd gaat.

7.1 Monitoringstrategie

Als regio werken we datagedreven: we gebruiken inzichten uit data om te bepalen waar we de meeste impact kunnen maken op het leven van jongeren en gezinnen. De jeugdhulp is een open-einderegeling en de vraag naar zorg en hulp is groter dan we als maatschappij kunnen bekostigen. Dit vraagt om scherpe keuzes: wie ondersteunen we, hoe intensief en op welk moment? Daarbij verliezen we de behoeften van individuele jongeren en gezinnen niet uit het oog.

7.2 Onderwerpen die we willen monitoren

7.2.1 Aanvaardbare wachttijden

We hanteren aanvaardbare wachttijden langs een aantal duidelijke uitgangspunten.

1. Differentiatie naar aard en urgentie van de hulpvraag
   Wachttijden worden niet uniform vastgesteld. Ze verschillen naar de aard, urgentie, mate van veiligheid en complexiteit van de hulpvraag. Zo ontstaat ruimte voor maatwerk en om te prioriteren waar de situatie dat vraagt.
2. Gezamenlijke verantwoordelijkheid
   Het realiseren, bewaken en monitoren van aanvaardbare wachttijden is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het gehele jeugdzorglandschap voor zorg- en hulpvormen waarbij (langdurig) wachten schadelijk is. Alleen door samen te werken en informatie te delen kan tijdig worden ingegrepen als wachttijden oplopen. Om aanvaardbare wachttijden te realiseren, benutten wij de bestaande lokale en regionale voorzieningen voor participatie.
3. Gesprek met jongeren en ouders als vertrekpunt
   Wat aanvaardbaar wachten is, wordt niet alleen administratief bepaald, maar vanuit het gesprek met de jeugdige en/of de wettelijk vertegenwoordiger. Daarbij wordt gekeken naar draagkracht, risico's, beschikbare ondersteuning en alternatieven tijdens het wachten.
4. Transparantie en gezamenlijke afweging
   Aanvaardbare wachttijden vragen om transparantie en een gezamenlijke afweging wanneer wachten spanning oproept. Alleen met gedeeld inzicht kunnen we regionaal bepalen wat in specifieke situaties verantwoord is.

7.2.2 Effectieve inzet van behandelingen

We sturen op de effectieve inzet van de behandelingen, waarbij een voldoende resultaat (bijvoorbeeld een 6) als acceptabel wordt beschouwd. Deze benadering sluit aan bij het principe van passende en doelmatige zorg: hulp hoeft niet altijd te leiden tot maximale tevredenheid om effectief te zijn. Inwoners kunnen een hoger resultaat nastreven (bijvoorbeeld een 10), maar in de praktijk is een voldoende vaak al genoeg om de gewenste verandering te bereiken. Door op deze manier te sturen, kunnen we beschikbare middelen gericht inzetten en overbehandeling voorkomen.

7.3 Reflectiecycli met stakeholders

In onze regio werken we samen aan effectieve en toekomstgerichte jeugdhulp. We doen dit door structureel met betrokken partijen in gesprek te gaan, zoals jeugdhulpaanbieders, professionals, ervaringsdeskundigen en het onderwijs.

We vinden het belangrijk om samen trends te duiden, signalen te bespreken en beleid gericht bij te sturen. Dat doen we op basis van gedeelde ervaringen en inzichten.

7.4 Jaarlijkse regionale voortgangsrapportage

De Regiovisie Jeugd zelf wordt niet periodiek geëvalueerd, omdat deze geen meetbare doelstellingen bevat. De concrete en toetsbare doelen leggen we vast in het meerjarenbeleidsplan en de bijbehorende jaarplannen, die zijn gebaseerd op deze Regiovisie.

Iedere vier jaar wordt er gereflecteerd op de voortgang en gestelde doelen van het meerjarenbeleidsplan. Jaarlijks evalueren we het jaarplan en sturen we bij als ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. Door deze continue monitoring en bijsturing werken we doelgericht aan het realiseren van de Regiovisie Jeugd. Zo brengen we stap voor stap de stip op de horizon dichterbij.

Begrippenlijst

- **Aanvullende jeugdhulp**: Aanvullend op het reguliere en vrij toegankelijke aanbod en ondersteuning vanuit de leefomgeving. Er is een beschikking nodig van een consulent of huis- of jeugdarts, er is een plan met doelen en een integrale aanpak op basis van een brede analyse van de leefomgeving. Onder aanvullende jeugdhulp vallen specialistische en bovenregionale jeugdhulp.

- **Actieve regie**: Met actieve regie zorgt het Lokaal Team (LT) ervoor dat jongeren snel de best passende ondersteuning krijgen. Het Lokaal Team bepaalt samen met het gezin wat nodig is, benut eerst de eigen kracht en het netwerk, en zet aanvullende jeugdhulp alleen in wanneer dat nodig is. Dat gebeurt op basis van een ondersteuningsplan of gespreksverslag door het lokale team. Daarbij stuurt het team op duidelijke doelen, afbakening in tijd en zo kort mogelijke inzet.

- **AZWA**: Staat voor het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord, een nationaal akkoord dat op 8 september 2025 werd ondertekend door zorg- en welzijnsorganisaties in samenwerking met het ministerie van VWS als aanvulling op het Integraal Zorgakkoord. Het doel van AZWA is om de zorg en ondersteuning in Nederland toegankelijk en betaalbaar te houden, het personeelstekort in de sector terug te dringen en de samenwerking tussen medisch en sociaal domein te versterken

- **BOEG**: Staat voor Bovenregionaal Expertisenetwerk Jeugd in Gelderland. Het is een netwerk dat ondersteuning biedt aan regionale expertteams (RET's) wanneer jongeren met complexe en meervoudige hulpvragen vastlopen in de zorg. BOEG levert consultatie & advies, organiseert hulp en vervult een kennis- en leerfunctie om te voorkomen dat kwetsbare jongeren tussen wal en schip vallen.

- **BSO+**: is een gespecialiseerde vorm van buitenschoolse opvang voor kinderen met ontwikkelings- en/of gedragsproblemen en/of een licht verstandelijke beperking.

- **Collectieve voorzieningen**: aanbod dat vrij toegankelijk is en gepositioneerd in het voorliggende veld (individueel en collectief/in groepsverband). Collectiveren: binnen de scope van Aanvullende Jeugdhulp, het omzetten van individueel aanbod naar aanbod in groepsverband.

- **Domeinoverstijgend**: Domeinoverstijgende samenwerking betekent dat verschillende sectoren en organisaties – zoals zorg, welzijn, onderwijs, werk & inkomen en veiligheid – integraal en vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid samenwerken rond één jongere en/of gezin. Het doel is om versnippering te voorkomen en samenhangende ondersteuning te bieden, waarbij professionals informatie delen, gezamenlijke doelen stellen en één plan hanteren.

- **Ervaringsdeskundige**: iemand die op basis van eigen doorgemaakte ervaringen met een bepaald probleem of situatie (bijvoorbeeld jeugdzorg, armoede of psychische kwetsbaarheid) kennis en inzicht heeft opgebouwd en deze inzet om anderen te ondersteunen en beleid of hulpverlening te verbeteren.

- **Gemeenschapsdenken**: betekent binnen het jeugddomein dat we niet alleen kijken naar het individu of gezin, maar naar de kracht en betrokkenheid van de hele gemeenschap (zoals buurt, school, verenigingen) om samen verantwoordelijkheid te nemen voor het welzijn en de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Het draait om samenwerking, wederkerigheid en het benutten van sociale netwerken om problemen te voorkomen en kansen te vergroten.

- **Integrale aanpak of ondersteuning**: Een werkwijze waarbij verschillende domeinen (zoals zorg, welzijn, onderwijs, werk & inkomen, veiligheid) samenhangend en gecoördineerd handelen om complexe problemen van jongeren of gezinnen op te lossen.

- **IZA**: staat voor het Integraal Zorgakkoord dat werd afgesloten door Rijk, regio's en zorg- en welzijnspartijen. Het doel is om de zorg in Nederland toegankelijk, betaalbaar en dicht bij de inwoners te organiseren, met meer domeinoverstijgende samenwerking, focus op preventie, passende zorg en vermindering van administratieve lasten.

- **Leefomgeving van kind/gezin**: omvat de fysieke, sociale en emotionele context waarin kind/gezin zij dagelijks leeft. Denk bijvoorbeeld aan hun gezin, vrijetijdsbesteding, kerk en sociale netwerk. Het gaat om alle factoren die invloed hebben op hun welzijn, ontwikkeling en veiligheid.

- **Maatschappelijke opgave**: is een groot en complex vraagstuk dat niet door één organisatie of sector kan worden opgelost, maar samenwerking van meerdere partijen en de samenleving als geheel vereist. Het gaat om structurele uitdagingen die invloed hebben op het welzijn en de ontwikkeling van kinderen en jongeren, zoals armoede, kansenongelijkheid of het terugdringen van jeugdzorggebruik.

- **Maatschappelijke impact**: Een interventie heeft niet alleen invloed op het individuele kind of gezin, maar ook op bredere sociale structuren zoals onderwijs, gezondheid, veiligheid en de economie. Het gaat om effecten die merkbaar zijn in de samenleving, bijvoorbeeld door het verbeteren van kansen, verminderen van ongelijkheid of voorkomen van maatschappelijke kosten.

- **Onvoorwaardelijk wonen**: Het bieden van een eigen woonruimte op een vaste locatie tot minimaal het 18e levensjaar binnen een woonvoorziening met intensieve begeleiding voor jongeren met specifieke zorgbehoeften. Het doel is dat jongeren niet overgeplaatst worden naar een andere voorziening als de hulpvraag verandert, maar dat de ondersteuning passend wordt gemaakt.

- **Regionaal Expertteam (RET)**: een samenwerkingsverband van professionals uit verschillende organisaties binnen een regio dat wordt ingezet bij complexe jeugdzorgcasussen waar reguliere hulpverlening vastloopt. Het team biedt advies, coördinatie en ondersteuning om passende hulp te organiseren, vaak in samenwerking met bovenregionale netwerken zoals BOEG.

- **Residentieel verblijf**: is een vorm van jeugdhulp waarbij een kind of jongere tijdelijk in een instelling of voorziening woont omdat thuis wonen (tijdelijk) niet mogelijk of veilig is. Het verblijf biedt 24-uurs zorg, begeleiding en behandeling in een beschermde omgeving, vaak gericht op stabilisatie, ontwikkeling en terugkeer naar een passende woonsituatie.

- **Veerkracht**: betekent het vermogen van een jongere en zijn gezin om zich aan te passen en te herstellen bij tegenslagen, stress of ingrijpende gebeurtenissen. Het gaat om het benutten van eigen kracht, hulpbronnen en steun uit het netwerk om ontwikkeling en welzijn te behouden of te herstellen. Daarmee is dit begrip nauw verbonden met de definitie van Positieve Gezondheid van Machteld Huber.

- **Zo thuis mogelijk**: betekent dat kinderen en jongeren zoveel mogelijk in hun eigen vertrouwde omgeving opgroeien, met ondersteuning die aansluit bij hun situatie, in plaats van in een instelling of ver van huis. Het uitgangspunt is om hulp en zorg dicht bij het gezin en netwerk te organiseren, zodat stabiliteit, hechting en sociale relaties behouden blijven.